

Warszawa, dnia 30 maja 2017 r.

Poz. 1048

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 16 maja 2017 r.

w sprawie oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego

Na podstawie art. 56 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 633) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania w zakresie czystości odmianowej oraz metodykę, sposób i warunki dokonywania oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego dla poszczególnych gatunków, grup lub podgrup roślin rolniczych lub warzywnych;
- 2) wielkość prób pobieranych do oceny tożsamości i czystości odmianowej, w tym prób wzorcowych, sposób ich pakowania i oznakowania, terminy ich przesyłania do jednostki wskazanej przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, zwany dalej „Centralnym Ośrodkiem”, i na adres wskazany przez ten ośrodek;
- 3) warunki oraz okres przechowywania prób materiału siewnego pobranych do oceny tożsamości i czystości odmianowej;
- 4) warunki pobierania prób wzorcowych, w tym prób materiału siewnego reprodukowanego w ramach systemów nasienych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD);
- 5) zakres i terminy przekazywania przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zwanego dalej „Głównym Inspektorem”, dyrektorowi Centralnego Ośrodka informacji o planowanej liczbie prób materiału siewnego przeznaczonych do oceny tożsamości i czystości odmianowej oraz wykazu pobranych prób materiału siewnego wysłanych do oceny tożsamości i czystości odmianowej;
- 6) zakres i terminy przekazywania przez dyrektora Centralnego Ośrodka Głównemu Inspektorowi informacji o próbach urzędowych przyjętych do oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego.

§ 2. 1. Oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego dokonuje się we właściwym dla ocenianego gatunku sezonie wegetacyjnym następującym po dniu pobrania próby materiału siewnego.

2. Wymagania czystości odmianowej materiału siewnego dla poszczególnych gatunków, grup lub podgrup roślin rolniczych lub warzywnych odpowiadają wymaganiom czystości odmianowej określonej dla poszczególnych gatunków, grup lub podgrup roślin rolniczych i warzywnych w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie.

§ 3. 1. Oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego dokonuje się przez porównanie roślin uzyskanych z próby badanej partii nasion odmiany z roślinami uzyskanymi z próby wzorcowej tej odmiany na poletku kontrolnym oraz z urzędowym opisem odmiany.

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

2. Oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego dokonuje się na poletku kontrolnym na podstawie obserwacji cech określonych w metodykach badania odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) opracowanych na podstawie metodyk Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin (CPVO) lub wytycznych Międzynarodowego Związku Ochrony Nowych Odmian Roślin (UPOV), a w przypadku ich braku – metodyk krajowych opracowanych przez Centralny Ośrodek, udostępnionych na stronie internetowej administrowanej przez Centralny Ośrodek²⁾.

3. Obserwacje cech prowadzi się zgodnie z metodyką badania OWT, w zakresie, w jakim była ona wykorzystana w celu sporządzenia urzędowego opisu w procesie rejestracji odmiany.

§ 4. 1. Wielkość poletka kontrolnego oraz jego układ powinny być zaplanowane w taki sposób, aby można było łatwo dokonywać obserwacji całego poletka we wszystkich stadiach rozwoju roślin.

2. Próbę pobraną do oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego wysiewa się na dwóch poletkach kontrolnych.

3. Próbę wzorcową wysiewa się regularnie na każde dziesięć prób badanych partii tej samej odmiany.

§ 5. Oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego poszczególnych gatunków, grup lub podgrup roślin rolniczych i warzywnych w zakresie szczegółowym dokonuje się zgodnie z metodyką oceny poletkowej określoną przez systemy nasienne OECD udostępnioną na stronie internetowej administrowanej przez Centralny Ośrodek³⁾.

§ 6. Wielkość prób materiału siewnego pobieranych do oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego dla poszczególnych gatunków roślin rolniczych i warzywnych jest określona w załączniku do rozporządzenia.

§ 7. 1. W celu dokonania oceny tożsamości i czystości odmianowej pobiera się próbę wzorcową odmiany z próby wzorca odmiany wpisanej do rejestru odmian, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie, zwanego dalej „krajowym rejestrem”.

2. Próba wzorcowa odmiany powinna mieć wielkość wystarczającą do dokonania oceny tożsamości i czystości odmianowej w danym sezonie wegetacyjnym oraz umożliwić weryfikację próby wzorcowej w następnym sezonie wegetacyjnym i stanowić nie mniej niż dwukrotność wielkości próby określonej w załączniku do rozporządzenia.

3. W celu dokonania oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego reprodukowanego w ramach systemów nasiennych OECD odmian niewpisanych do krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu próba wzorcowa odmiany jest pobierana z partii przywiezionej do kraju i przeznaczonej do reprodukcji.

§ 8. 1. W celu dokonania oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego odmian innych niż wpisane do krajowego rejestru próbę wzorcową odmiany wraz z urzędowym opisem sporządzonym przez jednostkę zajmującą się rejestracją odmian w danym państwie dostarcza się, za pośrednictwem Głównego Inspektora, do Centralnego Ośrodka.

2. W przypadku gdy próba wzorcowa, o której mowa w ust. 1, zostanie dostarczona po agrotechnicznym terminie siewu badanego gatunku lub odmiany, pobraną próbę badanej partii wysiewa się w najbliższym sezonie wegetacyjnym następującym po dniu otrzymania próby wzorcowej.

§ 9. 1. Próbę pobraną do oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego do czasu wysiania na poletku kontrolnym jednostka wskazana przez Centralny Ośrodek przechowuje w warunkach zapewniających zachowanie jej właściwości.

2. Pozostałości prób pobranych do oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego i wysianych na poletku kontrolnym przechowuje się do dnia 30 listopada roku następującego po roku jej wysiania.

3. Próbę pobraną do oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego, która nie została wysiana na poletku kontrolnym, jednostka wskazana przez Centralny Ośrodek przechowuje w warunkach zapewniających zachowanie jej właściwości do dnia 30 listopada drugiego sezonu wegetacyjnego po dniu pobrania próby.

§ 10. Ustala się następujące terminy przesyłania prób materiału siewnego do oceny tożsamości i czystości odmianowej:

1) dla roślin rolniczych:

- a) rzepaku ozimego, życicy wielokwiatowej (syn. rajgras włoski) – do dnia 15 sierpnia,
- b) jęczmienia ozimego – do dnia 25 sierpnia,

²⁾ http://www.coboru.pl/Polska/Badania_OWT/metodykiCPVO.aspx

http://www.coboru.pl/Polska/Badania_OWT/metodykiUPOV.aspx

³⁾ http://www.coboru.pl/Polska/Ocena_tozsamosci/ocena_tozsamosci.aspx

- c) pozostałych gatunków zbóż ozimych oraz wyki kosmatej – do dnia 15 września,
  - d) pozostałych gatunków – do dnia 10 marca;
- 2) dla roślin warzywnych:
- a) warzyw dyniowatych – do dnia 15 kwietnia,
  - b) cebuli – odmian zimujących – do dnia 31 lipca,
  - c) pozostałych gatunków warzyw do uprawy w polu – do dnia 28 lutego,
  - d) sałaty do uprawy w szklarni – do dnia 15 września,
  - e) pozostałych gatunków warzyw do uprawy w szklarni – do dnia 15 grudnia,
  - f) sałaty do uprawy w tunelu foliowym – do dnia 31 stycznia,
  - g) pozostałych gatunków warzyw do uprawy w tunelu foliowym – do dnia 28 lutego.

§ 11. 1. Próby materiału siewnego pobrane do oceny tożsamości i czystości odmianowej powinny być:

- 1) zapakowane w płócienne woreczki;
- 2) zaplombowane urzędowymi, numerowanymi plombami;
- 3) zaopatrzone w dwie etykiety, z których jedna jest umieszczana na zewnątrz, a druga wewnątrz opakowania.

2. Etykiety, o których mowa w ust. 1 pkt 3, zawierają następujące informacje:

- 1) nazwę gatunku w języku polskim;
- 2) nazwę odmiany;
- 3) symbol kategorii lub stopnia kwalifikacji;
- 4) numer partii, z której pobrano próbę do oceny, oraz numer partii, z której wytworzono daną partię materiału siewnego;
- 5) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres właściciela partii materiału siewnego;
- 6) napisy:
  - a) „OT”,
  - b) „OECD” – w przypadku partii kwalifikowanych według systemu oceny określonej przez OECD,
  - c) „kraj” – w przypadku partii kwalifikowanych według systemu krajowego.

3. Oprócz informacji, o których mowa w ust. 2, na etykiecie umieszczonej na zewnątrz opakowania podaje się:

- 1) masę tysiąca nasion (MTN) – dla prób zawierających nasiona roślin zbożowych, bobowatych grubonasiennych oraz rzepaku;
- 2) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres zachowującego odmianę – dla prób materiału siewnego odmian innych niż wpisane do krajowego rejestru;
- 3) zdolność kiełkowania nasion;
- 4) informację o zaprawieniu (w tym nazwa zaprawy lub substancji aktywnej), w przypadku gdy próba została pobrana z partii zaprawionej.

§ 12. 1. Główny Inspektor przekazuje dyrektorowi Centralnego Ośrodka:

- 1) informacje o planowanej liczbie prób materiału siewnego poszczególnych gatunków lub grup roślin przeznaczonych do oceny tożsamości i czystości odmianowej w terminie do końca czerwca roku poprzedzającego ocenę;
- 2) wykaz pobranych prób materiału siewnego wysłanych do oceny tożsamości i czystości odmianowej dla poszczególnych gatunków nie później niż do dnia określającego termin przesyłania prób, o którym mowa w § 10.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres prowadzącego obrót będącego właścicielem partii, z której pobrano próbę;

- 2) nazwę:
  - a) gatunku,
  - b) odmiany;
- 3) numer partii, z której pobrano próbę;
- 4) kategorię lub stopień kwalifikacji;
- 5) oznaczenie OECD, w przypadku gdy partia, z której pobrano próbę, została wytworzona w systemie OECD;
- 6) informację o protokole pobrania próby;
- 7) informację o wynikach oceny laboratoryjnej co najmniej w zakresie zdolności kiełkowania.

§ 13. 1. Dyrektor Centralnego Ośrodka przekazuje Głównemu Inspektorowi informację o próbach urzędowych przyjętych i wysianych do oceny tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego w terminie 21 dni od dnia założenia poletka kontrolnego dla danego gatunku lub grupy gatunków.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę:
  - a) gatunku,
  - b) odmiany;
- 2) numer partii, z której pobrano próbę;
- 3) kategorię lub stopień kwalifikacji;
- 4) oznaczenie OECD, w przypadku gdy partia, z której pobrano próbę, została wytworzona w systemie OECD.

§ 14. W 2017 r.:

- 1) prób materiału siewnego życicy wielokwiatowej (syn. rajgras włoski) nie przesyła się do oceny czystości i tożsamości odmianowej;
- 2) próby materiału siewnego życicy wielokwiatowej westerwoldzkiej (syn. rajgras holenderski) przesyła się do oceny czystości i tożsamości odmianowej w terminie do dnia 15 sierpnia.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁴⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *K. Jurgiel*

---

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 stycznia 2014 r. w sprawie tożsamości i czystości odmianowej materiału siewnego (Dz. U. poz. 151), które na podstawie art. 10 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o nasiennictwie oraz ustawy o ochronie roślin (Dz. U. poz. 2246) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa
i Rozwoju Wsi z dnia 16 maja 2017 r. (poz. 1048)

WIELKOŚĆ PRÓB MATERIAŁU SIEWNEGO POBIERANYCH DO OCENY TOŻSAMOŚCI I CZYSTOŚCI
ODMIANOWEJ MATERIAŁU SIEWNEGO DLA POSZCZEGÓLNYCH GATUNKÓW
ROŚLIN ROLNICZYCH I WARZYWNYCH

Lp.	Nazwa polska	Masa próby w gramach
Rośliny rolnicze		
Rośliny zbożowe		
1	Gryka	1000,0
2	Jęczmień	2000,0
3	Kukurydza	800,0
4	Mozga kanaryjska (syn. kanar)	500,0
5	Owies nagi (syn. owies nagoziarnisty)	2000,0
6	Owies szorstki (syn. owies owsik)	2000,0
7	Owies zwyczajny, w tym owies bizantyjski	2000,0
8	Pszenica orkisz	2000,0
9	Pszenica twarda	2000,0
10	Pszenica zwyczajna	2000,0
11	Pszenżyto	2000,0
12	Żyto	2000,0
Rośliny oleiste i włókniste		
1	Gorzycza biała	500,0
2	Gorzycza sarepska	300,0
3	Kminek zwyczajny	500,0
4	Konopie	1000,0
5	Len zwyczajny	300,0
6	Mak	200,0
7	Rzepak	300,0
8	Rzepak	300,0
9	Słonecznik	250,0
10	Soja	2000,0
Rośliny pastewne		
Bobowate – Fabaceae (Motylkowate – Leguminosae)		
1	Bobik	3000,0
2	Esparceta siewna	500,0
3	Groch siewny	2000,0
4	Komonica zwyczajna	300,0
5	Koniczyna biała	300,0

6	Koniczyna białoróżowa (syn. koniczyna szwedzka)	300,0
7	Koniczyna krwistoczerwona (syn. inkarnatka)	300,0
8	Koniczyna łąkowa (syn. koniczyna czerwona)	300,0
9	Koniczyna perska	300,0
10	Lucerna chmielowa	300,0
11	Lucerna mieszańcowa	300,0
12	Lucerna siewna	300,0
13	Łubin biały	2000,0
14	Łubin wąskolistny	2000,0
15	Łubin żółty	2000,0
16	Rutwica wschodnia	500,0
17	Wyka kosmata	2000,0
18	Wyka siewna	2000,0
Wiechlinowate – Poaceae (Trawy – Gramineae)		
1	Festulolium	300,0
2	Kostrzewa czerwona	300,0
3	Kostrzewa łąkowa	300,0
4	Kostrzewa nitkowata	300,0
5	Kostrzewa owcza	300,0
6	Kostrzewa szczecińska	300,0
7	Kostrzewa trzcinowa	300,0
8	Kupkówka pospolita	300,0
9	Mietlica biaława	300,0
10	Mietlica pospolita	300,0
11	Mietlica psia	300,0
12	Mietlica rozłogowa	300,0
13	Rajgras wyniosły (syn. rajgras francuski)	300,0
14	Stokłosa uniolowata	300,0
15	Tymotka kolankowata	300,0
16	Tymotka łąkowa	300,0
17	Wiechlina błotna	300,0
18	Wiechlina gajowa	300,0
19	Wiechlina łąkowa	300,0
20	Wiechlina zwyczajna	300,0
21	Wyczyniec łąkowy	300,0
22	Życica mieszańcowa (syn. rajgras oldenburski)	300,0
23	Życica trwała (syn. rajgras angielski)	300,0
24	Życica wielokwiatowa, w tym życica wielokwiatowa westerwoldzka (syn. rajgras włoski, w tym syn. rajgras holenderski)	300,0

Inne gatunki		
1	Brukiew	500,0
2	Facelia błękitna	300,0
3	Kapusta pastewna	300,0
4	Rzodkiew oleista	300,0
Burak		
1	Burak cukrowy	500,0
2	Burak pastewny	500,0
Rośliny warzywne		
1	Bób	1000,0
2	Brokuł	20,0
3	Burak ćwikłowy	200,0
4	Burak liściowy	200,0
5	Cebula siedmiolatka (syn. czosnek dęty)	50,0
6	Cebula, w tym echalion	50,0
7	Cykoria korzeniowa	300,0
8	Cykoria liściowa i cykoria sałatowa	300,0
9	Czosnek pospolity	20 główek (200 ząbków)
10	Dynia olbrzymia	500,0
11	Dynia zwyczajna	300,0
12	Endywia – endywia eskariola i endywia kędzierzawa	300,0
13	Fasola wielokwiatowa	750,0
14	Fasola zwykła karłowa	500,0
15	Fasola zwykła tyczna	500,0
16	Groch siewny cukrowy	2000,0
17	Groch siewny łuskowy – o nasionach pomarszczonych i o nasionach gładkich	2000,0
18	Jarmuż	20,0
19	Kalafior	20,0
20	Kalarepa	20,0
21	Kapusta brukselska	20,0
22	Kapusta głowiasta biała	20,0
23	Kapusta głowiasta czerwona	20,0
24	Kapusta pekińska	20,0
25	Kapusta włoska	20,0
26	Karczoch – karczoch hiszpański (syn. kard) i karczoch zwyczajny	100,0
27	Kawon (syn. arbuz)	100,0
28	Koper włoski (syn. fenkuł)	100,0

29	Kukurydza cukrowa	500,0
30	Kukurydza pękająca	500,0
31	Marchew – jadalna i pastewna	100,0
32	Melon	100,0
33	Oberżyna	5,0
34	Ogórek – sałatkowy i konserwowy	50,0 ¹⁾
35	Papryka	5,0
36	Pietruszka	100,0
37	Pomidor	5,0
38	Por	5,0
39	Rabarbar	12 karp
40	Roszponka warzywna	20,0
41	Rzepa	20,0
42	Rzodkiew	200,0
43	Rzodkiewka	200,0
44	Sałata	2,0
45	Seler korzeniowy	5,0
46	Seler naciowy	5,0
47	Skorzonera (syn. wężymord)	100,0
48	Szalotka	50,0
49	Szczypiorek	50,0
50	Szparag	10,0 ²⁾
51	Szpinak	300,0
52	Trybuła ogrodowa	50,0

Objaśnienia:

¹⁾ Dla odmian przeznaczonych do uprawy pod osłonami – 50 nasion (sztuk).

²⁾ Albo 60 karp.